
НАУКОВО-ДОСЛІДНА ГРУПА:

Мікуліна Марина Олександрівна

Кандидат економічних наук, доцент

Сумський національний аграрний університет, Україна

Клещ Олег Віталійович

здобувач вищої освіти факультету будівництва та транспорту

Сумський національний аграрний університет, Україна

Білоненко Олексій Вікторович

здобувач вищої освіти інженерно-технологічного факультету

Сумський національний аграрний університет, Україна

Зарва Максим Олександрович

здобувач вищої освіти інженерно-технологічного факультету

Сумський національний аграрний університет, Україна

Легеза Кирило Олександрович

здобувач вищої освіти інженерно-технологічного факультету

Сумський національний аграрний університет, Україна

Паливода Єгор Вікторович

здобувач вищої освіти навчально-наукового інституту бізнесу, економіки та менеджменту

Сумський державний університет, Україна

КОНТРОЛЬ ЗАПАСІВ СКЛАДУ ЗА ДОПОМОГОЮ СУЧАСНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ЗВІТІВ

***Анотація.** За останні двадцять років комп'ютери зазнали значної модернізації і нині використовуються майже всюди. Розвиток операційних систем посприяв значному розширенню можливостей електронних обчислень, що дозволило виконувати більш складні операції.*

Поступово комп'ютери з'являлися на складах, але зазвичай слугували звичайною базою даних. Наразі кожне підприємство на базі різноманітного програмного забезпечення, поступово інтегрує в свою роботу звіти, які значно спрощують роботу керівництва складу тим, що за допомогою нескладних операцій можна швидко визначити, на якому етапі виникли проблеми, що дозволяє оперативно реагувати на будь-які відхилення в роботі складу, спрощуючи його роботу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Огляд літературних джерел виявив, що існує багато досліджень про те, як впровадження цифрових технологій спрощує діяльність підприємств. Також є чимало досліджень про те, які саме проблеми виникають при впровадженні цих технологій. Проте в жодному з досліджень не було помічено згадок про вид звітів, які на практиці використовують у складській логістиці для оптимізації роботи складу.

Мета роботи. Мета роботи полягає у ознайомленні з основами та принципом дії звіту, про який піде мова далі.

Основні результати дослідження. В рамках нашого дослідження ми не будемо орієнтуватися на надсучасні та прогресивні технології в управлінні складом, адже:

1) Розглянуті нами можуть бути створені, як на сучасному програмному забезпеченні, так і на устарілому, яке продовжує активно використовуватися організаціями в Україні.

2) Принцип їхньої дії ґрунтується на вдалому поєднанні декількох звітів в один більш складний, що спрощує аналітику.

Звіт, який ми будемо розглядати, може мати різні назви, в залежності від організацій, проте його суть залишається незмінна, і оскільки він був застосований при ордерній системі, у своєму дослідженні ми будемо переважно орієнтуватися на ордерну систему видатку та оприбуткування товарів. Також зазначимо, що ми розглядаємо звіт в рамках однієї організації, де розподіл товару відбувається між її структурними підрозділами.

Загальний принцип дії такої системи полягає в тому, що при відвантаженні товару в програмі створюється видатковий ордер, який списує із залишків товарів на складі тільки ті номенклатурні позиції і тільки ту кількість, яка була відвантажена. Це зручно в тому випадку, якщо склад відвантажує товар великій кількості клієнтів одночасно і має в розпорядженні багату номенклатуру. Завдяки цьому, та впровадженні інших цифрових систем та технологій[1-2], можна автоматизувати цей процес.

Однак навіть надсучасні технології не застрахують підприємство від людського фактору. Через це на складах поширені такі проблеми: пересорт, відправка товару не тому клієнту, неправильно відвантажений товар, нестача товару, надлишок товару, пошкодження товару під час зберігання або транспортування, помилки у документації, затримки у доставці, псування пакування, невідповідність умов зберігання (температура, вологість), плутанина в обліку, поламки або нестача обладнання, кадрів, порушення термінів придатні, втрата або крадіжка товару, неправильно проведена інвентаризація, неефективне використання складського простору тощо.

Серед перерахованих проблем, що виникають на складах, до нашого дослідження пряме відношення має пересорт, що виникає внаслідок неправильного відвантаження товарів, відповідно створення надлишку одних позицій впереміш із нестачею інших.

Припустимо, що наш гіпотетичний склад, відправляє широку номенклатуру товарів великій кількості покупців. Через людський фактор виникають помилки, які стають помітними не одразу. Найчастіше їх виявляють вже при проведенні інвентаризації. Інвентаризація проводиться регулярно на кожному складі, однак період часу між проведенням інвентаризації, на кожному підприємстві встановлюється індивідуально. З цієї причини на словах неможливо вивести загальний проміжок часу, через який виявляється помилка. До того часу, поки не була проведена інвентаризація, керівництво складу може дізнатися про проблеми із невідповідністю залишків переважно, якщо: виникнуть проблеми із нестачею/надлишком товару при здачі товару клієнту або при комплектації наступних замовлень проблему помітять комірники та інші учасники процесу[2]. Існують звичайно інші варіанти, але ми не зупинятимемо на цьому увагу.

Чималий відсоток подібних проблем оперативно вирішується завдяки вищезазначеним причинам. Проте, на противагу цьому, існує також ряд інших причин, через які про проблему не буде повідомлено. Саме тому, на деяких складах, що використовують ордерну систему видатку (іноді і оприбуткування) товарів, впроваджують нескладний звіт, принцип роботи якого ми зараз розглянемо.

Як вже було сказано, при відвантаженні товару в системі обліку створюється видатковий ордер, що знімає із залишків конкретний товар і його конкретну кількість. При виникненні мінусового залишку, повідомлення про пересорт чи невідповідності фактичної кількості окремих позицій номенклатури до залишків у комп'ютері; у цей звіт задаються параметри пошуку і переглядається порівняльна таблиця. Задавши проміжок часу, можна відстежити на якому етапі по даній конкретній позиції виникла проблема.

Наприклад замість 2 одиниць випадково поклали 3, і при перегляді даного звіту видно, що відвантажено 2 одиниці, а структурний підрозділ, що отримав цей товар і поставив його на облік за допомогою ордеру на оприбуткування, зазначає 3 одиниці.

Подальший процес з'ясування між керівництвом складу і структурним підрозділом не стосується теми нашого дослідження.

Даним простим прикладом у загальному сенсі ми хотіли показати можливе застосування нашого звіту на практиці. В залежності від спеціалізації та специфіки кожного окремого підприємства, даний звіт може виглядати та називатися по різному, орієнтуватися на зовсім інші параметри пошуку, ніж ми привели, однак суть його використання залишиться незмінною. Це

звичайна порівняльна таблиця, в якій вдало поєднано декілька менш дрібних звітів, в якій можна виставити дуже детальні налаштування з пошуку та оперативно реагувати на виниклі проблеми і ефективно виправляти помилки[3].

Висновок. Спираючись на результати цього дослідження, можна впевнено сказати, що для оптимізації роботи, виправлення помилок, передбачення проблем і їх вирішення, можна застосовувати звичайні, хоч і модернізовані таблиці та звіти. Наше спостереження знаходить ще одне підтвердження на думку того, що необов'язково вигадувати, щось надто складне, і що простота використання і функціонування, забезпечує не менший результат, аніж надскладна цифрова система.

Список використаних джерел:

1. Клещ О. В. З'ясування проблем впровадження інформаційних систем та технологій в сучасних реаліях України [Електронний ресурс] / О. В. Клещ, М. О. Мікуліна // Технології XXI сторіччя : збірник тез за матеріалами 29-ої міжнародної науково-практичної конференції, (20-22 листопада 2023 р.). – Суми : СНАУ, 2023. – Ч. 1. – С. 52-53.
2. Проблеми міської та регіональної логістики середніх оптових та роздрібних підприємств України [Електронний ресурс] / М. Мікуліна, О. Клещ, Д. Клименко [та ін.] // Modernization of science and its influence on global processes : collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the IV International Scientific and Theoretical Conference, (November 3, 2023). – Bern : International Cent, 2023. – Рр. 130-132.
3. Марина М., Клещ О., Данило В., Паливода Є., Менеджмент у транспортній галузі // VI Міжнародна науково-теоретична конференція «SECTORAL RESEARCH XXI: CHARACTERISTICS AND FEATURES». 8 вересня 2023р., м. Чикаго. Чикаго, 2023. С. 107-109.